

**PREVENIREA ȘI COMBATAREA VIOLENȚEI
DOMESTICE - Broșură elaborată în cadrul proiectului
"SEVA - Stop! Eliminăm violența și agresivitatea"**

**CONTACT: DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ A MUNICIPIULUI
TIMIȘOARA Complex de Servicii pentru victimele violenței domestice și
agresori. Telefon: 0739002221
Email: c.victimeagresori@gmail.com**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

CUPRINS:

<i>Cum identificăm violența domestică? Prevederi legislative</i>	<i>Pagina 1</i>
<i>Cum identificăm violența domestică? Forme ale violenței domestice (I)</i>	<i>Pagina 2</i>
<i>Cum identificăm violența domestică? Forme ale violenței domestice (II)</i>	<i>Pagina 3</i>
<i>Cum identificăm violența domestică? Indicii ale violenței domestice</i>	<i>Pagina 4</i>
<i>Cum ajutăm victimele violenței domestice? Ordinul de protecție provizoriu</i>	<i>Pagina 5</i>
<i>Cum ajutăm victimele violenței domestice? Ordinul de protecție</i>	<i>Pagina 6</i>
<i>Cum ajutăm victimele violenței domestice? Planul de siguranță</i>	<i>Pagina 7</i>
<i>Cum ajutăm victimele violenței domestice? Ce pot face ca profesionist</i>	<i>Pagina 8</i>
<i>Cum ajutăm victimele violenței domestice? Rețeaua locală</i>	<i>Pagina 9</i>

CUM IDENTIFICĂM VIOLENȚA DOMESTICĂ? PREVEDERI LEGISLATIVE

Principalele prevederi privind violența domestică se regăsesc în Legea nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței domestice, cu modificările și completările ulterioare.

DEFINIRE VIOLENȚA DOMESTICĂ:

"Violența domestică înseamnă orice inacțiune sau acțiune **intenționată** de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care **se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți**, precum și între actuali sau foști **parteneri**, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima".

DREPTURI VICTIME VIOLENȚA DOMESTICĂ:

- a. Respectarea personalității, demnității și a vieții sale private;
- b. Informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale;
- c. Protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale;
- d. Servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită, în condițiile legii;
- f. Consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

Două dintre principalele măsuri de sprijin pentru victimele violenței domestice sunt: **ordinul de protecție provizoriu și ordinul de protecție**

CUM IDENTIFICĂM VIOLENȚA DOMESTICĂ? FORME ALE VIOLENȚEI DOMESTICE (I)

Violența domestică poate îmbrăca mai multe forme. Oricare dintre comportamentele listate mai jos sunt semne ale unei relații abuzive.

ABUZ FIZIC

- Te lovește.
- Încearcă să te sufoce.
- Nu te lasă să primești îngrijire medicală.
- Folosește arme împotriva ta.
- Te pleznește, îmbrânțește, înșfacă, pișcă, mușcă sau te trage de păr.
- Te forțează să folosești alcool sau droguri.
- Conduce nesăbuit în timp ce ești în mașină.

ABUZ SEXUAL

- Te forțează să faci sex sau acte sexuale pe care nu le dorești.
- Te forțează să faci sex după ce te rănește sau când ești obosită ori bolnavă.

ABUZ PSIHOLOGIC

- Te intimidează.
- Te izolează (de alte persoane).
- Amenință că rănește persoane la care ții.

CUM IDENTIFICĂM VIOLENȚA DOMESTICĂ? FORME ALE VIOLENȚEI DOMESTICE (II)

ABUZ ECONOMIC

- Nu te lasă să ai acces la proprii bani.
- Nu te lasă să mergi la muncă sau la școală.
- Te forțează să faci datorii.
- Nu-ți dă acces la conturi bancare.
- Nu te lasă să folosești bani pe lucruri de strictă necesitate cum ar fi mâncare sau medicamente.

ABUZ DIGITAL

- Îți controlează parolele.
- Îți controlează telefonul (se uită la mesaje și apeluri).
- Îți urmărește mișcările cu ajutorul tehnologiei (GPS).
- Te insultă prin postări pe conturi social media sau controlează tot ce postezi.

ABUZ EMOȚIONAL

- Îți pune porecle insultătoare.
- Este gelos și nu are încredere în tine.
- Te insultă și te umilește.
- Te face să te îndoiești de propria percepție asupra realității folosind termeni ca "Asta nu s-a întâmplat niciodată", "E numai în capul tău".
- Te înșeală în mod repetat și apoi dă vina pe tine.
- Îți afectează în mod negativ relația cu copiii.

CUM IDENTIFICĂM VIOLENȚA DOMESTICĂ? INDICII ALE VIOLENȚEI DOMESTICE

Următoarele indicii ne pot ajuta să identificăm că o persoană este victimă a violenței domestice

FIZICE

- Vânătați (pe corp, în zona ochilor).
- Încheieturi luxate sau fracturate.
- I se taie respirația.
- Tremur involuntar.
- Disfuncții sexuale.
- Semne roșii sau vineții pe gât.
- Schimbare în rutinele de mâncat și de somn.
- Tensiune musculară.
- Oboseală cronică.
- Probleme cu ciclul menstrual sau de fertilitate.

MENTALE

- Sindrom de stres post-traumatic: coșmaruri, flashback-uri, anxietate puternică, gânduri incontrolabile.
- Depresie, incluzând tristețe prelungită.
- Gânduri sau tentative de sinucidere.
- Abuz de alcool sau droguri.
- Stimă de sine scăzută.
- Anxietate.

EMOȚIONALE ȘI SPIRITUALE

- Teamă și descurajare cu privire la viitor.
- Simte că nu merită nimic.
- Își pune la îndoială credința (în divinitate).
- Simte că nu se poate încrede în nimeni.
- Lipsă de speranță.
- Lipsită de motivație.

CUM AJUTĂM VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE? ORDINUL DE PROTECȚIE PROVIZORIU

Ordinul de protecție provizoriu se emite de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică, în scopul diminuării acestui risc.

Polițiștii constată existența riscului iminent pe baza evaluării situației de fapt care rezultă din probele obținute și formularul de evaluare a riscului.

Prin ordinul de protecție provizoriu emis de polițist se dispun, **pentru o perioadă de 5 zile**, una ori mai multe măsuri de protecție:

- ✓ Evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- ✓ Reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună;
- ✓ Obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- ✓ Obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute.

Ordinul de protecție provizoriu va cuprinde și mențiunea că încălcarea oricăreia dintre măsurile dispuse constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an.

Ordinul de protecție reprezintă hotărârea emisă de instanța de judecată prin care aceasta dispune, la solicitarea unei persoane a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, cu caracter provizoriu, una sau mai multe dintre următoarele măsuri/obligații/interdicții:

- ✓ Evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- ✓ Reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei;
- ✓ Limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;
- ✓ Cazarea/plasarea victimei, cu acordul acesteia, și după caz, a copiilor, într-un centru de asistență;
- ✓ Obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă/ față de membrii familiei acesteia/ față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- ✓ Interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;
- ✓ Interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;
- ✓ Obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;
Încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora.

Durata măsurilor dispuse este de **maxim 6 luni**.

Cererea pentru emiterea ordinului de protecție poate fi introdusă de: victimă, procuror, reprezentantul oricăruia dintre furnizorii de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice (acreditați).

CUM AJUTĂM VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE? PLANUL DE SIGURANȚĂ

De multe ori, victimele violenței domestice se pot afla în situații limită, când trebuie să ia decizii rapide pentru a se pune în siguranță. Aceste măsuri se regăsesc într-un Plan de siguranță și printre ele se numără:

- Cunoaște **semnele declanșatoare ale abuzului** și înainte de a începe o nouă criză violentă, folosește-te de orice motiv ca să te îndepărtezi de el și să ieși din casă.
- Identifică **zonele sigure ale casei** unde te poți refugia în cazul în care o ceartă sau un posibil atac este de neevitat. Evită spațiile mici și fără ieșire sau camerele cu posibile arme (cum ar fi bucătăria). Dacă este posibil, alege o cameră cu un telefon și o ușă în afară sau o fereastră.
- **Stabilește un cod** (cuvânt, frază, semnal) prin care îți avertizezi copiii, prietenii sau vecinii că ești în pericol, pentru ca ei să sune la poliție după ajutor.
- Fă-ți un **PLAN DE EVADARE!**
- Fii gata să pleci de acasă în caz de nevoie. Dacă ai mașină, ai grijă să fie mereu alimentată și parcată într-un loc de unde să poți ieși imediat. Păstrează pentru tine o **cheie de rezervă a mașinii și o sumă minimă de bani de urgență, haine, numerele de telefon importante și documentele de identitate** ale tale și ale copiilor ascunse într-un loc sigur (în casa unui prieten, de exemplu).
- Repetă de câteva ori **ieșirea rapidă în condiții de siguranță**. Dacă ai copii, arată-le și lor, ca o joacă, ce trebuie să facă. Repetarea îți va face mai ușoară plecarea în cazul în care ești atacată de agresor.
- Încearcă să memorezi o **listă de contacte de urgență**. Întreabă mai multe persoane de încredere dacă le poți contacta, în caz de nevoie, pentru o noapte de cazare.
- Acoperă-ți urmele când folosești calculatorul sau telefonul mobil.

CUM AJUTĂM VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE? CE POT FACE CA PROFESIONIST

Victimele violenței domestice pot avea motivele lor pentru a rămâne în relația cu partenerul abuziv. Dacă dorim să fim de ajutor, este importantă o atitudine empatică, să încercăm să le înțelegem și să nu le judecăm sau criticăm pentru alegerile lor.

Printre **motivele** care determină victimele să rămână alături de un partener abuziv se pot număra:

- Frica de represalii
- Lipsa unor mijloace alternative de a se susține
- Grija față de copii
- Lipsa de sprijin din partea familiei și a prietenilor
- Stigma și frica de a pierde copiii în eventualitatea unui divorț
- Dragostea și speranța că partenerul se va schimba

În ciuda piedicilor cu care se confruntă, multe victime își părăsesc în cele din urmă partenerul violent. **Factorii asociați cu părăsirea permanentă** a unui partener violent includ:

- Creștere semnificativă și escaladare a severității episoadelor de violență
- Victimele realizează că partenerii nu se vor schimba
- Victimele realizează că violența le afectează copiii

Violența domestică are consecințe grave și de lungă durată asupra victimelor. Rolul nostru ca profesioniști care interacționează cu victime ale violenței domestice (în cadrul activității profesionale) este de a le acorda informațiile necesare pentru a primi sprijinul adecvat în această situație.

CUM AJUTĂM VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE? REȚEAUA LOCALĂ

Puteți solicita ajutor de la instituții sau organizații care oferă sprijin victimelor violenței domestice.

- **Apelați 112 în cazul unui pericol iminent.**
- **Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara oferă sprijin prin:**
 - Echipa mobilă** pentru intervenția de urgență în cazuri de violență domestică. Echipa mobilă acționează, cu precădere, la sediul secțiilor de poliție, la solicitarea agenților de poliție atunci când se emite ordinul de protecție provizoriu.
Contact: telefon 0356981
 - Centrul de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, servicii sociale fără cazare pentru victimele violenței domestice.**
Contact: telefon 0739002221, email: c.victimeagresori@gmail.com
 - Centrul de asistență destinat agresorilor, servicii sociale fără cazare.**
Contact: telefon 0739002221, email: c.victimeagresori@gmail.com
- **Federația Caritas a Diecezei Timișoara oferă sprijin prin:**
 - Adăpostul pentru femei, victime ale violenței domestice, servicii sociale de tip rezidențial (cu cazare) pentru victimele violenței domestice.**
Contact: telefon 0256-499554 sau 0256-499556 ori email: fcdt@federatia-caritas.ro

“OAMENII CARE POT FACE CELE MAI MULTE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA SITUAȚIEI FEMEILOR ȘI COPIILOR SUNT, DE FAPT, BĂRBAȚII. STĂ ÎN MÂINILE NOASTRE SĂ OPRIM VIOLENȚA ÎMPOTRIVA FEMEILOR.”

-Patrick Stewart

Nu alegi să devii victimă, dar poți alege să devii supraviețuitoare!

Acest material a fost elaborat în cadrul proiectului "SEVA - Stop! Eliminăm violența și agresivitatea" proiect cofinanțat din Fondul Social European prin intermediul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020.

Material elaborat de către Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara și publicat în luna aprilie 2020.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.